ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ်-ကညီဒီကလုာ်စၢဖှိၣ်ကရၢ

လီၢ်ခၢၣ်သး

ကီၢ်သူလ့ၤ

www.knuhq.org

ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ်- ကညီဒီကလုာ်စၢဖှိၣ်ကရၢ အလံာ်ဟ့ၣ်ယုၢ်ဆူ
၂၇၆၃ နံၣ် ကညီဒီကလုာ်လုၢ်လၢ် လါခူးကံၢ်စုအမူး

ကညီနံၣ် - ၂၇၆၇၃ နံၣ်, လါခုးလါပှဲၤ
ခရံာ်နံၣ် - ၂၀၂၄ နံၣ်, လါအီကူာ် (၁၉) သီ

ဆၢဂ့ၤဆၢဝါဘၣ်လၢ ကညီဒီတကလုာ် ကအိၣ်လၢပှဲၤဒီး နီၣ်ခိနီၣ်သး တၢ်အိၣ်ကူးအိပှဲၤဒီး တၢ်သူၣ်မံသးမှာ်, မၤန့ၢ်အိၣ်ကဲ ဒီး ပူၤဒုၣ်ပူၤဒါ လၢ ၂၇၆၃ နံၣ် ကညီဒီကလုာ်လုၢ်လၢ် လါခူးကံၢ်စုမူး မုၢ်တနံၤအံၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကံၢ်စု ဘၣ်တၢ်မၤအီၤလၢ လါခူးလါအပူၤအံၤ မ့ၢ်ဝဲ တၢ်ကံၢ်စုလုၢ်လၢ်တခါလၢ ကညီဒီတကလုာ် ဟ်လုၢ်ဟ်ပှ့ၤအီၤ ဒ်မိၢ်လုၢ်ပၢ်လၢ် တၢ်ဆဲးတၢ်လၤန့ၣ်လီၤ.

ပဝဲကညီဖိသ့ၣ်တဖၣ် မ့ၢ်ပှၤတကလုာ်လၢ အဟဲနုာ်လီၤ အဆိကတၢၢ် ဆူ ကီၢ်ပယီၤပူၤ ဖဲ အပူၤကွံာ် B.C. ၁၁၂၅ နံၣ်န့ၣ် တဘျီ ဒီး B.C ၇၃၉ နံၣ်န့ၣ် တဘျီ န့ၣ်လီၤ. ဒ်ကညီမိၢ်ပၢ်ဖံဖု သူၣ်က့သးပှၢ်သ့ၣ်တဖၣ် အတၢ်စံး တၢ်ကတိၤအသိးန့ၣ် ကညီကလုာ်အံၤ စးထီၣ် အိၣ်ဆိးလၢ တံဘဲး-ကီၢ်စံၣ် တၢ်လီၢ်ဒီး ဃုလီၢ်ဃုကျဲလၢ လီၢ်မုာ်လါဟ့တဖၣ်ဒီး ဟဲနုာ်လီၤဆူကီၢ်ပယီၤပူၤ လၢ ကလံၤစိးတကပၤန့ၣ်လီၤ. ပှၤတဖုအံၤ ဘၣ်တၢ်တီခိၣ်ရိၣ်မဲအီၤ လၢ ဖုထိးမဲပၢ် ဒီး ဖဲအဟဲနုာ်လီၤဆူ ကီၢ်ပယီၤအခါ နီၤဖးလိာ်သးဒီး ကဃုအိၣ်ဆိး တၢ်လီၢ်အမုာ်အပၢၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ် ကညီကလုာ်ခိၣ်နၢ်တဖၣ် စံၣ်ညီၣ်တဲာ်သကိး ဃူဃူဖိးဖိးန့ၣ်လီၤ. တချုးလၢ အနီၤဖးလိာ်သးအဆၢကတိၢ် ဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်မၤနိၣ်မၤဃါတမံၤလၢ ဖဲ အက့ၤထံၣ်လိာ်သးကတိၢ် ကသ့ၣ်ညါလိာ်သး ဒ်အမ့ၢ် ပှၤတကလုာ်ဃီ အဂီၢ်ဒီး တၢ်တတၢးတနါ တရၢတခး မ့ၢ်ဟဲမၤဒၢၣ်တၢ်ဒၣ်လဲာ်န့ၣ် တၢ်ကသ့ၣ်ညါက့ၤလိာ်သးအဂီၢ် တၢ်ကံၢ်စုဒီး လုၣ်အဝါအံၤန့ၣ် တၢ်ဟ်ပနီၣ်မၤအီၤန့ၣ်လီၤ.

အဃိသတးဒီး ကယဲၢ်ကညီကလုာ် လၢအအိၣ်အဆိးလၢ ထံကီၢ်တဘ့ၣ်အံၤ (ကီၢ်ပယီၤ) ဖဲတချုးလၢ အလဲၤ လီၤဆူ ကလံၤထံးလာ်တကပၤအံၤန့ၣ် ခိၣ်နၢ်သူၣ်က့သးပှၢ်တဖၣ် အကံၢ်န့ၢ် အစုဒီး လုၣ်ဝဲဒီး ဆၢဂ့ၤထုကဖၣ်န့ၢ်

အဝဲသ့ၣ် တဖၣ် လၢကပူၤဖျဲးဒီး တၢ်ကီတၢ်ခဲ တၢ်တတၢးတနါကိးမံၤဒဲး အဂီၢ်နၣ်လီၤ. လုၢ်လၢ်တခါအံၤ အဖီခိၣ် ကညီကလုာ် ကညီဖိကိးဂၤဒဲး လူၤပိာ်ထွဲမၤ တၢ်ကံၢ်စုအမူးအံၤ တုၤမုၢ်မဆါတနံၤအံၤန့ၣ်လီၤ.

မုၢ်မဆါတနံၤအံၤ ပဝဲ ကညီကလုာ် တဖၣ် ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ် တၢ်ကီတၢ်ခဲ တၢ်တၤတဖၣ်ဒီး တၢ်တတၢးတနါ တၢ်မၤတရီတပါသ့ၣ်တဖၣ် ဒိၣ်ဒိၣ်မုၢ်မုၢ် အါအါဂီၢ်ဂီၢ် အဆၢကတီၢ်နၣ်လီၤ. အဃိဒီး မုၢ်တနံၤအံၤ လၢအမ့ၢ် ၂၇၆၃ နံၣ် လါခူး အဆၢကတီၢ် တၢ်ကံၢ်စုအမူးအံၤန့ၣ် တၢ်ကီတၢ်ခဲ တၢ်မၤဟးကူၣ်ဟးဂီၤတၢ် ကိးမံၤဒဲး, ဒီး ဒုၣ်ဒါဒီး တၢ်တတၢးတနါသ့ၣ်တဖၣ်လၢ အကဟဲမၤဟးဂီၤ ပပှၤကလုာ် အတၢ်ပနီၣ်အတၢ်မ့ၢ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တၢ်ကမၤနၢၤအီၤအဂီၢ် မ်ပကအိၣ်ဒီး တၢ်ဃူတၢ်ဖိး ဒ် တကွံသၣ်အသိး, တၢ်အိၣ်ဃူအိၣ်ဖိး ဒ် မ့ၤတီၤအသိး, တၢ်သွံၣ်တဖျၢၣ်ဃီသးတဖျၢၣ်ဃီ ဒ် မ့ၤကိၣ်လိၣ်အသိး, တၢ်တူၢ်ယံာ်ခီၣ်ကျၢၤလၢ မူခိၣ်ကလံၤသီၣ်ဂီၤတဖၣ်အဖီခိၣ် ဒ် ဖီဂီၤအသိး, ဃူဖိးဃံးဃီၣ်ဒီၣ် ဒ်လုၣ်ဝါအသိး, ပၢၤဃာ်စၢၤသွဲၣ်တဖၣ် ဒ်ကထံအသိး ဒီး အိၣ်မုာ်အိၣ်ခုၣ်ဆုံဆုံ ဒ် ထံအသိး တဖၣ်နၣ်ဒီး ပကတုၤဃီၤဆူ ပပှၤကလုာ် အတၢ်မုၢ်လၢ်ကွၢ်စိအဂီၢ်တစု မ်ပကထိၣ်ဃူဖိၣ်လိာ်စု ဃူဃူဖိးဖိး ကုာ်ကျဲးစၢးသကိးဒီး ပူၤဒုၣ်ပူၤဒါ ပူၤဖျဲးဒီးတၢ်တတၢးတနါ ကိးမံးဒဲး တက့ၢ်နၣ် မ့ၢ်ပတၢ်ဆၢဂ့ၤဆၢဝါဘၣ်ဒီး ဆှၢန့ၢ်ဘၣ် လံာ်ဟ့ၣ်ယုၢ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ်-ကညီဒီကလုာ်စၢဖှိၣ်ကရၢ
လီၢ်ခၢၣ်သး

****

ကေအဲန်ယူ-ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး

ဗဟိုဌာနချုပ်

ကော်သူးလေ

www.knuhq.org

၂၇၆၃ ခုနှစ် ကရင်အမျိုးသားရိုးရာ ဝါခေါင်လ ချည်ဖြူဖွဲ့မင်္ဂလာ အခမ်းအနား သို့ ပေးပို့သော ကေအဲန်ယူ-ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး ၏ သဝဏ်လွှာ

ကရင်သက္ကရာဇ်- ၂၇၆၃ခုနှစ် ဝါခေါင်လပြည့်နေ့
ခရစ်နှစ်သက္ကရာဇ်- ၂၀၂၄ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ(၁၉)ရက်

ယနေ့ ကျရောက်သည့် ၂၇၆၃ ခုနှစ် ကရင်ရိုးရာ ချည်ဖြူဖွဲ့ မင်္ဂလာနေ့ အခမ်းအနားတွင် ကရင်တစ်မျိုးသားလုံးတို့မှ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျန်းမာချမ်းသာ၊ ဘေးရန်ခပ်သိမ်း ကင်းဝေးပြီး လိုအင်ဆန္ဒ ပြည့်ဝကြပါစေကြောင်း မေတ္တာပို့သပ်အပ်ပါသည်။ ဝါခေါင်လအတွင်း၌ ကျင်းပပြုလုပ်ကြသော ချည်ဖြူဖွဲ့မင်္ဂလာ ရိုးရာဓလေ့သည် ကရင်အမျိုးသားတို့၏ တန်ဖိုးထားသည့် ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုတစ်ရပ် ဖြစ်ပြီး ဘိုးဘွား အမွေအနှစ်တစ်ခုလည်းဖြစ်ပါသည်။

မိမိတို့ ကရင်လူမျိုးများသည် လွန်ခဲ့သော BC.1125ခုနှစ် တွင် တစ်ကြိမ်၊ BC.739ခုနှစ် တွင် တစ်ကြိမ် မြန်မာနိုင်ငံ အတွင်းသို့ ရှေးဦးစွာ ရောက်လာကြသည့် လူမျိုးဖြစ်ပါသည်။ ရှေးကရင်လူကြီးများ၏ ပြောဆိုချက်အရ ကရင်အမျိုးသားတို့သည် တိဗက်-တရုတ်ဒေသတို့တွင် စတင်နေထိုင်ရာမှ ရေကြည်ရာ မြက်နုရာကို ရှာဖွေနေထိုင်ရင်း မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာရာတွင် မြောက်ဖက်မှ ဝင်ရောက်လာခဲ့ကြသည်။ ထိုလူစုကို "ဖူးထော်မဲပါ" ဟူသော ပဂ္ဂိုလ်က ဦးဆောင်၍ ထွက်ခွါလာကြပြီး မြန်မာပြည်အတွင်းသို့ ဝင်လာမည်ပြုသောအခါ လူစုခွဲပြီး ရေကြည်ရာမျက်နုရာ နေရာကောင်းများကို ရွေးချယ်ပြီး သွားရောက်နေထိုင်ကြရန် ကရင်လူမျိုးစုခေါင်းဆောင်များက တညီတညွတ်တည်းဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ ထို့နောက် အုပ်စုအလိုက် လူစုမခွဲကြမီ မိမိတို့လူမျိုးအချင်းချင်း နောင်တွင် တွေ့ဆုံကြသောအခါ မမေ့မပျောက်ကြဘဲ မှတ်မိနိုင်ကြရလေအောင် တစ်စုံတစ်ခုသော အမှတ်အသားကို ပြုလုပ်ထားခဲ့တာဖြစ်ပြီး၊ မကောင်းဆိုးဝါးများမှ မိမိတို့လူမျိုးစုကြားထဲ ဝင်ရောက်နှောက်ယှက်

ကြလျှင် အချင်းချင်း လူစုမများဘဲ မှတ်မိနိုင်ရလေအောင် လက်တွင် ချည်ဖြူဖွဲ့ပြီး အမှတ်အသားပြုလုပ်ထား ရှိ သတ်မှတ်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

သို့ဖြစ်သောကြောင့် ကရင်လူမျိုးများ ယနေ့ မိမိတို့အမျိုးသားများ နေထိုင်သည့်နိုင်ငံ (မြန်မာနိုင်ငံ) မြန်မာပြည်ရှိရာ တောင်အရပ်ဆီသို့ လူစုခဲ့ပြီး မဝင်ရောက်မှီ ခေါင်းဆောင်လူကြီး သူမများက မိမိတို့လက်အောက် ငယ်သားများအား လက်ကောက်ဝတ်တွင် ချည်ဖြူဖြင့် ဖွဲ့နှောင်ပေးလိုက်ကာ ဘေးရန် အသီးသီးမှ ကင်းဝေး အောင် ဆုတောင်း ပထာနာ ပြုပေးခဲ့ကြပါသည်။ ဤသည်ကို အစွဲပြုပြီး ယခုထိ တိုင်အောင် ကရင်လူမျိုးတို့သည် ချည်ဖြူဖွဲ့ မင်္ဂလာကို ပြုလုပ်လာခဲ့ကြပါသည်။

ယနေ့အချိန်တွင် မိမိတို့ကရင်လူမျိုးများသည် အခက်အခဲစိန်ခေါ်မှုများစွာနှင့် မကောင်းဆိုးဝါးများ၏ ဘေးအန္တရာယ်မြောက်များစွာကို ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရသည့်အချိန်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယနေ့ကျရောက်သော ၂၇၆၃ ခုနှစ် ဝါခေါင်လတွင်း ပြုလုပ်သည့် ချည်ဖြူဖွဲ့မင်္ဂလာပွဲတွင် ဘေးအန္တရာယ်အမျိုးမျိုးနှင့် မိမိတို့ ကရင် အမျိုး သား ၏ ဝိသေသလက္ခဏာရပ်များကို ဝင်ရောက်နှောက်ယှက်ဖျက်ဆီး သည့် ရန်သူတော်များ နှင့် မကောင်း ဆိုးဝါး ဟူသမျှကို အောင်နိုင်ရန် ငှက်ပျော သီးကဲ့သို့ စည်းလုံးညီညွတ်စွာရှိခြင်း၊ ကောက်ညှင်းထုတ်ကဲ့သို့ ဥမကွဲ သိုက် မပျက်ရှိခြင်း၊ ထင်းမင်းဆုပ်ကဲ့သို့ သွေးစည်းညီညွတ်စွာ ရှိခြင်း၊ နတ်ပန်းညိုကဲ့သို့ ရာသီဥတုအန္တရာယ် အ ပေါင်းတို့အား ခံနိုင်ရည်ရှိခြင်း၊ ချည်ဖြူကဲ့သို့ စုစည်းခိုင်မာစွာရှိခြင်း၊ ကြံပိုင်း ကဲ့သို့ မျိုးဆက်များကို ထိန်းသိမ်း စွာရှိခြင်း နှင့် ရေ ကဲ့သို့ အေးမြကြည်လင်စွာ ရှိခြင်းတို့ဖြင့် မိမိတို့၏ အမျိုးသားရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်သို့ ရောက်ရှိ သည်အထိ စည်းစည်းလုံးလုံး လက်တွဲကာ ကြိုးစားအားထုတ်ရင်း ဘေးရန်အန္တရာယ်အမျိုးအမျိုးမှ ကင်းဝေးပါ စေကြောင်း ဆုတောင်း မေတ္တာပို့သပ်ရင်း ဤ သဝဏ်လွှာအား ပေးပို့အပ်ပါသည်။

ကေအဲန်ယူ-ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး

ဗဟိုဌာနချုပ်

****